

Positionering Jeugdbeschermingstafel

Holland Rijnland

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Binnen Holland Rijnland werken we vanaf 2015 met een jeugdbeschermingstafel (JBT). Aan de JBT wordt gesproken met gezinnen waarin het opvoedklimaat onveilig is of waarbij anderszins sprake is van een bedreigde ontwikkeling bij één of meerdere kinderen in het gezin. De JBT is ondergebracht bij Holland Rijnland (besluit PHO 1-4-15). De secretaris wordt door Holland Rijnland geleverd en de voorzitters zijn vanuit de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) bij Holland Rijnland gedetacheerd. De RvdK heeft aangegeven de detachingsconstructie met ingang van 1 januari 2019 te beëindigen. Dit maakt dat een besluit moet worden genomen over positionering van de JBT, waarbij dit met name consequenties kan hebben voor de huidige voorzitters. In deze notitie wordt beschreven welke mogelijkheden voor positionering er zijn en welke consequenties deze mogelijkheden hebben.

1.2 Reikwijdte

Evaluatie JBT

In het tweede en derde kwartaal van 2018 is een evaluatie over de functie en het functioneren van de JBT uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn betrokken bij het opstellen van deze notitie en worden tegelijkertijd met deze notitie aan het PHO aangeboden.

Alleen positionering

Deze notitie gaat alleen over de positionering van de JBT. In de notitie wordt antwoord gegeven op de vraag wie met ingang van 2019 de werkgever van de voorzitter(s) en secretaris wordt, wie de functionele aansturing doet en waarop gestuurd (en begroot) wordt. Er worden geen uitspraken gedaan over de invulling van de JBT (functie en functioneren), over de huisvesting of over de uiteindelijke invulling van de voorzittersrol. Dit is bij de evaluatie meegenomen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de belangrijkste uitgangspunten afwegingscriteria weergegeven. In het derde hoofdstuk zijn de mogelijkheden voor de positionering van de JBT beschreven, inclusief de voor- en nadelen van deze mogelijkheden. Hoofdstuk 4 beschrijft de vervolgstappen.

2. Afwegingskader

2.1 Uitgangspunten

Bij de evaluatie van de JBT zijn de volgende punten naar voren gekomen die van belang zijn voor de invulling van de voorzitters van de JBT:

- Deskundigheid
- Onafhankelijkheid
- Continuïteit

Deskundigheid

De voorzitter moet over voldoende kennis en ervaring beschikken en deze kunnen blijven ontwikkelen om het goede gesprek aan de tafel te kunnen (blijven) voeren en om de afweging te kunnen maken of een Verzoek tot onderzoek (VTO) voldoende is om aan de JBT te bespreken.

Onafhankelijkheid

De onafhankelijkheid van de voorzitter moet gewaarborgd zijn. Zij moet het gesprek kunnen voeren met alleen het belang van het kind voor ogen. Financiële belangen en/of organisatiebelangen mogen hierbij geen rol spelen. Het gaat hierbij ook om een onafhankelijke / onpartijdige positie ten opzichte van de andere partijen aan de JBT.

Continuïteit

Voor de samenwerking in de keten is continuïteit in bezetting van de JBT van belang. De deelnemers aan de JBT zijn immers wisselend. De voorzitter en de secretaris zijn de “stabiele” elementen binnen de JBT. Voor de lijnen met de JBT én voor de doorontwikkeling van de JBT is deze stabiliteit nodig.

Afwegingskader

Bij het maken van een keuze waar de JBT gepositioneerd moet worden, moeten de volgende afwegingen worden gemaakt:

- Lokaal – subregionaal – regionaal vormgeven van de JBT
- Organisatie waar de JBT wordt ondergebracht

Daarbij moeten de personele consequenties voor de huidige voorzitters en de secretaris worden betrokken. De voorzitters zijn op dit moment in dienst van de RvdK. Aangezien de RvdK onderdeel is van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, hebben deze voorzitters een ambtenarenstatus.

3. Werkgeverschap

3.1 Samenwerkingsschaal

De JBT heeft tot op heden een regionale functie gehad. Bij een besluit over positionering moet ook afgewogen worden of de JBT regionaal ingericht blijft of dat het meer voor de hand ligt om de JBT lokaal/subregionaal of bovenregionaal in te richten. Hieronder worden argumenten genoemd voor de verschillende mogelijkheden.

	Voordelen	Nadelen
Lokaal / subregionaal	<ul style="list-style-type: none"> - Dichtbij ouders - Korte lijnen met Jeugd- en gezinsteam 	<ul style="list-style-type: none"> - Administratieve lastenverhogend voor regionaal werkende organisaties (dan moeten mogelijk ze rekening houden met meerdere werkwijzen binnen de afzonderlijke JBT's en op meerdere plekken verschijnen) - Weinig casuïstiek per week of langere tijd tussen casuïstiekbesprekingen
Regionaal	<ul style="list-style-type: none"> - De JBT is een onderdeel van de jeugdbeschermingsketen. De partners daarin (de gecertificeerde instellingen, de RvdK, Veilig thuis) werken (sub)regionaal met daarvoor ingerichte teams. - Het aantal casussen dat per gemeente per maand aan de JBT besproken wordt, is gering. Bundeling van deskundigheid en gesprekken verhoogt de kwaliteit en de efficiency van de JBT. 	
Bovenregionaal		Langere lijnen met uitvoerende partijen

Voorstel:

Voorgesteld wordt om de JBT regionaal vorm te geven.

3.2 Organisatie

De JBT is op dit moment ondergebracht bij Holland Rijnland. Er zijn, zo laten landelijke voorbeelden zien, ook andere opties mogelijk. Dit zijn de volgende opties:

- Eén gemeente voor alle andere gemeenten binnen Holland
- Raad voor de kindbescherming (RvdK)
- Gecertificeerde instelling (GI)

- Onafhankelijk bureau
- RDOG (Veilig thuis)

In Nederland zijn de jeugdbeschermingstafels (beschermtafel/jeugdbeschermingsplein/beschermingsoverleg) vooral bij gemeenten belegd. In enkele jeugdhulpregio's is gekozen voor het beleggen van de JBT bij een onafhankelijke stichting of voor het inhuren van de voorzitter bij een onafhankelijk bureau. In de jeugdhulpregio's rond Utrecht is met name gekozen voor het onderbrengen van de JBT bij een stichting die alle veiligheidszaken rond jeugd in het takenpakket heeft.

Beleggen bij partner in jeugdbeschermingsketen ligt niet voor de hand

De partijen die deel uitmaken van de jeugdbeschermingsketen beschikken over voldoende deskundigheid om als voorzitter op te treden bij de JBT. Het gaat hierbij om de partijen RvdK, GI en Veilig thuis. Gelet op het uitgangspunt "onafhankelijkheid" ligt het echter niet voor de hand om de JBT bij één van de partijen in de jeugdbeschermingsketen te positioneren.

Beleggen bij één gemeente

Het positioneren van de JBT bij één individuele gemeente is niet wenselijk. Het beleggen bij één enkele gemeente is niet congruent met eerdere besluiten om daar – waar gezamenlijk optrekken wenselijk is – het vehikel van Holland Rijnland te gebruiken.

Beleggen bij een onafhankelijk bureau

Aan het positioneren van de JBT bij een onafhankelijk bureau zijn enkele knelpunten verbonden. Eén van de knelpunten is dat – indien de huidige voorzitters overgaan naar een dergelijk bureau – dit rechtspositionele gevolgen heeft voor de voorzitters. Daarnaast is het de vraag hoe de deskundigheid van de voorzitters behouden blijft/doorontwikkeld wordt bij een onafhankelijk bureau.

Beleggen bij Holland Rijnland

De JBT is nu al bij Holland Rijnland ondergebracht. Alleen zijn op dit moment de voorzitters nog gedetacheerd vanuit de RvdK. Uit de evaluatie is gebleken dat men zeer tevreden is over het functioneren van de voorzitters. Er zijn geen signalen dat men zich niet kan vinden in het bieden van de voorzitters vanuit Holland Rijnland. Kwaliteit van de voorzitters is doorslaggevend.

Voordeel is dat Holland Rijnland, net zoals de RvdK een overheidsdienst is, waardoor er geen CAO verschil is. Daarbij is Holland Rijnland geen partij binnen de jeugdbeschermingsketen, waardoor onafhankelijkheid geborgd is.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om de JBT te positioneren bij Holland Rijnland.

4. Vervolgstappen

4.1 Aansturing

Uitgaande van positionering van de JBT moet ook een keuze worden gemaakt over de aansturing van de voorzitters: inhoudelijk en functioneel. Ook moet bepaald worden waarop gestuurd gaat worden.

Functionele aansturing

De voorzitters zijn nu gedetacheerd bij het TWO Holland Rijnland. Dit is geen wenselijke situatie. De TWO voert immers de inkoop en contractmanagement van jeugdhulp uit voor de gemeenten in Holland Rijnland¹. Om de inkoop en de uitvoering van jeugdhulp binnen één team te beleggen is niet aan te bevelen. Dat betekent dat JBT een andere plek binnen Holland Rijnland zou moeten krijgen.

Inhoudelijke advisering

Het is voor de voorzitters van belang dat zij anderen om advies kunnen vragen, als dat nodig mocht zijn. Bij Holland Rijnland is weliswaar voldoende deskundigheid op het gebied van de jeugd-beschermingsketen aanwezig, maar dat zit met name bij het TWO. Gelet op de positie van het TWO (inkoop/contractmanagement) ten opzichte van de JBT, zou de inhoudelijke sparring ergens anders belegd moeten worden. Voorgesteld wordt om mogelijkheden te onderzoeken om afspraken met derden (zoals de RvdK) te maken over inhoudelijk consult/advisering en daarbij de huidige voorzitters te betrekken.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om de functionele aansturing van de JBT te beleggen bij Holland Rijnland (andere afdeling dan de TWO) om zo de onafhankelijkheid van de JBT te borgen ten opzichte van contractmanagement. Voor de inhoudelijke consultatie en adviesfunctie wordt voorgesteld om (samen met de voorzitters) mogelijkheden te onderzoeken om afspraken te maken met derden (zoals de RvdK).

4.2 Juridische inbedding

Het werkgeverschap voor het JBT kan niet zomaar bij Holland Rijnland worden belegd. Dat moet juridisch geborgd worden. Dit kan door het aanpassen van de Gemeenschappelijke regeling of door een dienstverleningsovereenkomst (DVO) af te sluiten. De gemeenten in Holland Rijnland hebben al een DVO met Holland Rijnland, de DVO Jeugdhulp. Een wijziging op deze DVO wordt voorbereid. Het is het meest praktisch om voor de JBT hierbij aan te sluiten en de JBT als één van de taken binnen het DVO op te nemen. Een wijziging van de Gemeenschappelijke regeling is niet verplicht, duurt langer en is minder flexibel (o.a. indien één van de gemeenten ervoor kiest om de JBT niet meer of anders te laten organiseren; denk aan frictiekosten).

Voorstel:

Voorgesteld wordt om het werkgeverschap voor de JBT mee te nemen in de wijzigingen op het huidige DVO jeugdhulp. Dit DVO vormt dan de juridische basis voor het beleggen van het werkgeverschap bij Holland Rijnland.

¹ Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem hebben een groot deel van de jeugdhulp zelf ingekocht, maar bekostigen o.a. wel de JBT samen met de andere gemeenten in de regio.

4.3 Financiën

Op de concept-begroting van Holland Rijnland voor 2019 is een bedrag geraamd voor de JBT (voorzitters en secretaris) van € 200.000 (vergelijkbaar met 2018 en 2017). Dit bedrag is gebaseerd op een formatie van 1,4 fte voor de voorzitters en 0,8 fte voor de secretaris. Deze formatie is voldoende om de taken te kunnen uitvoeren en het toenemende aantal casussen voor de JBT te kunnen oppakken. Bij een positionering van de JBT bij Holland Rijnland wordt JBT zowel opgenomen in de Programmabegroting jeugdhulp (de JBT is immers een vorm van jeugdhulp) en in de begroting voor uitvoeringskosten van Holland Rijnland, aangezien de JBT-medewerkers in dienst zijn van Holland Rijnland.

Frictiekosten

Indien één of meer gemeenten besluiten om geen gebruik meer te maken van de JBT kan dit voor Holland Rijnland leiden tot frictiekosten voor met name de aanstellingen van de voorzitters en secretaris van de JBT. Met het aansluiten bij de huidige DVO Jeugdhulp Holland Rijnland zijn deze frictiekosten ook helder belegd. In het DVO is immers benoemd dat Opdrachtgever (de gemeenten) garant staat voor mogelijke frictiekosten, die bij Opdrachtnemer (Holland Rijnland) kunnen ontstaan bij het wijzigen of beëindigen van het DVO (artikel 11 lid 4).

4.4 Klachten

Tot 2017 was de afhandeling van klachten via mandaat belegd bij het DB van Holland Rijnland. Daarna is het de afspraak dat de betreffende gemeente waar ouders, die een klacht indienen, woonachtig zijn, de klacht afhandelen. In de evaluatie wordt de aanbeveling gedaan om afspraken te maken over klachtafhandeling. Bij positionering van de JBT bij Holland Rijnland is het aan te bevelen om de klachtafhandeling weer bij het DB van Holland Rijnland te beleggen.

Voorstel:

Voorgesteld wordt om de afhandeling van klachten over het JBT bij het DB te beleggen en het DB hiervoor te mandateren.

4.5 Overige

Om de JBT bij Holland Rijnland te beleggen moet tenslotte ook de volgende stappen worden gezet:

1. Op basis van de evaluatie opstellen/aanpassen functieprofiel voorzitter (Holland Rijnland heeft in een eerder stadium al een functieprofiel opgesteld), waarin ook helder de taken zijn verwoord. Hierbij wordt uitgegaan van de huidige formatie (1,4 fte voorzitters, 0,8 fte secretaris)/
2. Openstellen functie, waarbij de huidige voorzitters eerst benaderd worden. Hierbij moeten gesprekken over functie-indeling, uren, arbeidsvoorwaarden en dergelijke worden gevoerd. De evaluatie biedt input voor de daadwerkelijke taakomschrijving en de daarbij behorende omvang van de formatie.

